

doświadczenia, mieli więc znacznie łatwiej. Poza tym mieli czas na przygotowanie się, którego my nie mieliśmy. Nie chciałbym wystawiać nam laurki, ale walczyliśmy wtedy ze smokiem, z gigantem.

Na początku improwizowaliście. Nie było chyba dokumentu, żadnej procedury, którą moglibyście zastosować 1:1 w tym wypadku. Nikt Was nie szkolił na okoliczność pandemii.

Nie było, absolutnie. Jestem pielęgniarzem, elementy ratownictwa medycznego czy medycyny katastrof na moich studiach pojawiały się w minimalnym stopniu. Zrobiłem dodatkowy kurs z anestezjologii i ratownictwa medycznego, ale na działanie w warunkach pandemii nie byłem przygotowany. Przez pierwszy tydzień jej trwania – wtedy gdy na specjalnej konferencji ogłoszono stan epidemii i wyznaczono 19 szpitali w całej Polsce, które będą przeznaczone dla chorych i osób z podejrzeniem wirusa – byłem na urlopie. Usłyszałem o tym w telewizji, w Kołobrzegu, gdzie byłem na wakacjach z żoną w ciąży. Non stop wisiałem potem na telefonie ze znajomymi z pracy, żeby dowiedzieć się, co się dzieje.

Musiałeś przerwać urlop, żeby wrócić?

Nie, jedynie śledziłem sytuację na bieżąco. Nie było żadnych specjalnych wytycznych, ale wiem, że zebrał się wtedy taki specjalny think tank: dyrekcja, ordynatorzy wszystkich oddziałów, oddziałowe i tak dalej, który zaczął tworzyć plany – jakie drzwi zamknąć, gdzie postawić służę itp. Mnie to ominęło, ale z tego, co wiem, zajęło to 2–3 dni. Kiedy wróciłem 16 marca na swój dyżur, kumpel powiedział mi, że głównym wejściem do szpitala nie wejść – prezydent Poznania kazał policji ogrodzić teren, wojsko postawiło bariery i pilnowało szpitala 24 godziny na dobę. Tak było przez pierwsze trzy miesiące.

Chodziło o to, by nikt przypadkowy nie wszedł do szpitala?

Szczerze mówiąc, sam nie wiem, czemu to miało służyć, warto byłoby zapytać kogoś postawionego wyżej. Raczej w drugą stronę – byli pacjenci covidowi, którzy próbowali uciec ze szpitala. Wtedy prosiliśmy policję o pomoc. I bez pandemii zdarzają się osoby pobudzone albo schorowane psychicznie, takie, które z jakiegoś powodu wymagają unieruchomienia. A tu – w przypadku dużego niedotlenienia mózgu – część z nich miała halucynacje. Na przykład komuś wydawało się, że jest w hotelu i powinien zaraz wracać do domu.

Nie zawsze w natłoku pracy byliśmy w stanie wszystkich upilnować. Miałem pacjenta, który był bardzo agresywny, groził mi i mojemu koledze, że spuści nam łomot, zaczeptał też innych chorych. Byłem wtedy w tak zwanej strefie brudnej, w kombinezonie, więc poprosiłem kolegę ze strefy

Covid Rheumatology Team, fot. Przemysław Błaszkiwicz

czystej, żeby poszedł po policjantów, w końcu to ich zadanie – nie raz wzywaliśmy policję na SOR, kiedy nie mogliśmy sobie poradzić z wyjątkowo nadpobudliwym pacjentem. Policjanci przyszli, aby nam pomóc, oczywiście odpowiednio zabezpieczeni, w kombinezonach, i wspólnie udało się nam zapiąć pacjenta w pasy.

Jak wyglądało przejście ze wspomnianej strefy czystej do strefy brudnej?

Zrobiłem zdjęcie tabliczki opracowanej przez nasze pielęgniarki epidemiologiczne, Weronikę Gołąbek i Małgorzatę Nowak, wiszącej przed wejściem do strefy brudnej. W każdym szpitalu pracują takie pielęgniarki, jednak dopiero w pandemii doceniliśmy ich rolę. Obie nie spały dzień i noc, nieustannie odbierały telefony, komunikowały się z Ministerstwem Zdrowia. Na tablicy mieliśmy rozpisany dokładny grafik, kto i o której godzinie wchodzi do strefy. Każdy z nas mógł być w części brudnej maksymalnie cztery godziny, bo na początku mieliśmy informację, że dokładnie tyle działają środki ochrony osobistej. Takie były przepisy w całym kraju, dotyczyły każdego szpitala covidowego.